

TRANSLATING OF LOAN INTERNATIONALISMS

A great many of international loans have long become an integral part of each language's lexicon. Despite that, they preserve in each national language the unity of their componental parts, i.e., their structural peculiarity, an absolutely identical notional meaning and a common sphere of functioning: **loudspeaker** – *Germ. Lautsprecher, Ital. altoparlante, Ukr. гучномовець, Russ. громкоговоритель*, etc.

A bulk of international loan words and expressions are used to designate various grammatical, lexicological, stylistic and other notions. Depending on their nature, as well as on their denotative meaning and their sphere of functioning, international loan units can be rendered into Ukrainian in one of the following three ways:

a) by direct translation of the componental parts without changing considerably their structural form cf.: *coefficient of efficiency* – *коефіцієнт корисної дії*; *literal/verbal translation* – *буквальний/дослівний переклад*, etc.

b) with the help of componental translation and some replacements, omissions or substitutions arising from the national peculiarities of the target language, i.e, depending on its stylistic mode of usage: *foreign trade* – *зовнішня торгівля*, *living standards* – *життєвий рівень*, etc.

c) with the help of descriptive translation: *digital computer* – *цифрова обчислювальна машина*; *common fraction (mathem.)* – *простий дріб*.

?? Suggested Topics for Discussion

1. Types and kinds of genuine internationalisms as to their form/structure and lexical meaning in English and Ukrainian.
2. The main way of distinguishing between the genuine internationalisms and loan internationalism.
3. The lingual form (expression) and meaning of some words being the genuine internationalisms in one contextual environment and pseudo-internationalisms in some other environment.
4. Express your point of view on the term and notion of 'partial' or 'half-internationalism'. Use some examples from ex. 2 below to justify or reject the use of the suggested term.

5. Expand on the ways of translation of the genuine internationalisms and exemplify: a) the method of their transliteration only; b) the method of their transcription only; c) the method of their transliteration and partial transcription or vice versa (as in compound words); d) the method of the translator’s transcription; e) the descriptive method. Use the exercises below to illustrate the above-mentioned methods of conveying the meanings of internationalisms.
6. Identify and exemplify the pseudo-internationalisms referred to as ‘the false friends of the translator’. Use the exercises on the forthcoming pages (esp. ex. 6) for the purpose.

EXERCISES

Ex.1. Translate. State whether the words below are genuine or pseudo-international. Substantiate your judgements.

addressee, adequate, admiral, algebraic, allergy, Alpine, annulment, archive, bamboo, botanist, bronchitis, capillary, cockatoo, cybernetics, dissymmetric, ellipsis, epochal, evacuee, fantasia, geometer, hierarchical, hypotaxis, iambus, inductor, morphemic, morphologist, non-metal, parallelepiped, parataxis, professorate, quixotry, reduction, rhematic, sable, scenery, sonorant, stereometry, subcommittee, sublieutenant, substantival (gram.), synthetic, systemic (gram.), technologist, utilize, vacuum, voltameter, waffle, zinc, xylonite.

Ex. 2. Translate the following English compounds. Point out which of their lexical equivalents in Ukrainian are partially/fully international or pseudo-international.

a) air-mechanic, administer, arch (n), barman, club-law, coffee-bean, dessert-knife, gas-main, lieutenant-colonel, mine-layer, motiveless, paper-cutter, phrase-book, soda-fountain, soda-water, submachine-gun, sugar-cane, tiger’s-eye, cane-sugar, motoring, mythicize, narcotism, number, orchestric;

b) day-school, field-hospital, fire-bomb, fire-brigade, fish-torpedo, hand-grenade, opium-eater, horsemaster, seeding-machine, stamp-album, steam-turbine, stock-farm, telegenic, teleshow, talking-film, tape-machine, travel-bureau, washing-machine, zenith-distance;

c) boxing-match, consul-general, electro-dynamic, figure-artist, flag-captain, grammar-school, office-copy, orange-coloured, palm-oil, party-club, press-corrector, press-box, radio-controlled, station-master, sugar-refinery, tram-line, yacht-club.

Ex. 3. Translate the words and word-groups below into Ukrainian and identify which of them are genuine international or loan international, and which pseudo-international.

1. conjugation, co-ordination, subordination, the indicative (imperative, subjunctive) mood, syllabification (phonet.), proof-reader, spelling-book, versification; 2. the law of gravitation, the theory of relativity; addition, subtraction, multiplication, division, decimal fractions, equations, identity, root extraction (math.); 3. decontamination, engineering, hothouse effect, myopia, piston, storage-battery, traffic rules, welding; 4. horse power, income tax, black soil, land improvement, cereals, legumes; 5. growth rate, latitude, longitude, mass media, national economy, precipitation, weather forecast; 6. decathlon, pentathlon, fencing, penalty area, penalty kick, snow boarding, wrestling (sport); weightlessness, purification, traffic-light.

Ex. 4. Translate the English words and word-groups below into Ukrainian. Point out which of them are loan internationalisms and which - pseudo-internationalisms (non-internationalisms):

a) abacus, actual, conductivity, corner-stone, copyright, decontaminate, equilibrium, ever-frost, refrigerator, hypersonic, ignition, jet-fighter, non-conductor, gymnasium, quadrilateral, ropedancer, sabre-rattling, second-class, self-preservation, shock-worker, self-defence, sleeping-bag, smoke-screen, smoking-carriage, sparking-plug, standard-bearer, subtitle, summarise, summation, superconductivity, supernatural, supersonic, superstructure, syndetic, thermostable, thrashing-machine, tightrope-dancer, toolroom, turn-screw;

b) argument, billet, bombard, buffet, brilliance, complexion, cream, cymbals, dispute, electric eye, ferment (v), genii, gastronome/r, implicitly, intelligence, liquor, locomotion, nocturnal, observation, occupant, officiant, partywall, replica, satin, satirize, technology, tripartite, unintelligible, zero-gravity, diesel locomotive, alternative current, direct current, ionic rectifier, rate of exchange.

Ex. 5. Analyse and translate the international lexemes below. Define the possible ways of translating which help equivalently render the lexical meaning of the following genuine international words:

archaize, barbarize, blitzkrieg, cadet, caravanning, club (v), cocaine, compressible, congressional, corona, demonstrable, diagnose (v), disreputability, doctorate, electrifiable, epigrammatist, examinee, film (v), geologize, golf (v), incontrollable, landscaper, ladyship, lordship, mayoralty, monographer, monologize, navigable, outflank, overproduce, over-active, papery, pension (v), pulse (v), radio (v), robotics, realizable, schoolable, sportsmanship, studentship, syllabicate, televue (v), uncivilizable, vandalize, verse (v), yacht (v).

Ex. 6. Translate the sentences with ‘false friends of the translator’.

1. У 1950-ті роки найактуальнішим загальнодержавним питанням була боротьба чорношкірого населення США за ліквідацію сегрегації. 2. У своїх нарисах на актуальні теми Том Вулф націлює свої сатиричні стріли проти образу життя своїх співвітчизників – американців. 3. Збереження запасів нафти стає, таким чином, актуальним для всіх країн. 4. Нью-Йоркська фондова біржа була створена у 1792 році. На торги там виставляються акції та облигації. 5. Великий універсальний магазин часто складається зі 100 окремих відділень. 6. Прага є одним з головних культурних центрів у Європі, а чеська інтелігенція та митці зробили значний внесок у мистецтво, літературу та музику. 7. Китаю довелося сплатити значну контрибуцію Японії та віддати японцям остів Тайвань. 8. Доги – дуже сильні собаки. 9. Жак Оффенбах народився у Кельні (Німеччина) і навчався у Паризькій консерваторії. 10. Він відіграв вирішальну роль в реорганізації навчальної програми з тим, щоб професійну підготовку було зосереджено на роботі аспірантів. 11. Це дозволило сконструювати сценічні декорації, що створювали ілюзію реальності. 12. Більшість телевізійних постановок потребує принаймні однієї репетиції. 13. По деяких справах передбачається автоматичне право апеляції. 14. У своїх ранніх фільмах 1970-х років Делардье виконував переважно агресивні ролі, де експлуатувався його злочинний досвід та кремезна комплекція. 15. Мультиплікація – це технологія використання плівки для створення ілюзії руху на основі низки двомірних малюнків або трьохмірних об’єктів. 16. Державний гімн – це офіційний пісенний твір, в якому віддається шана духу рідної землі. 17. Він знаходить зразки у гімнах католицьких монахів. 18. Термін “сольний концерт” вперше вжив приблизно у 1840 році угорський піаніст та композитор Франц Ліст. 19. Я дуже добре пам’ятаю, як виконував його концерт для флейти, гобоя та фортепіано. 20. Дирекція відповідає за керівництво банком та призначення президента і віце-президента банку. 21. У 1629 році Англія висунула претензію на цю територію і врешті-решт вигнала звідти іспанців. 22. Мерсі (Дякую!) – одне з небагатьох французьких слів, що охоче вживаються людьми із претензією на освіченість. 23. Президент відмовив йому у конфіденційній розмові. 24. Впливовим був також ірландський романіст та поет Джеймс Джойс. 25. Представники можуть замінитися контингентом виборців у законному порядку відкликання та проведення референдуму. 26. А це ще важче буде зробити із прибуттям українського контингенту до Сараєво.

Ex. 7. Translate the sentences using, where possible, international loan words and expressions.

1. Вона мимохідь згадала, що бачила Євгена. 2. Шеф-повари є “вершками” кулінарного світу. 3. Компанія спробувала уникнути відповідальності, посилаючись на форс-мажорні обставини. 4. Ми їхали до Львова, а по дорозі зупинилися навідатися до Івано-Франківська. 5. Основою існування міста була торгівля. 6. Неповажне ставлення до дорослих у нашій сім’ї було просто виключено. 7. Для вирішення цієї проблеми було створено спеціальний комітет. 8. За посадою мер є членом благодійної ради. 9. Для економічної стабільності необхідною умовою є втримання інфляції. 10. Сценарій виглядає так: напади у пресі на політику Центрального банку та на його голову; витоки інформації, а потім смертельний удар - поява на сцені Міністерства внутрішніх справ. 11. Велику Сімку неважко зрозуміти: у цій ситуації такі заяви політично необхідні. 12. Усі ті, хто хотів висловити свій протест, масово пішли у культуру андеграунду. 13. Зрозуміло, що після закінчення холодної війни НАТО потребує пошуку нового смислу свого існування. 14. І, нарешті, слід усвідомити, що цю проблему не потрібно ані ускладнювати до безкінечності, ані спрощувати до абсурду. 15. У будь-якому випадку, якщо не буде нової концепції, бюджет не пройде через спеціальний комітет. 16. Чому він вирішив видати спеціальний указ, щоб продемонструвати свою вірність Конституції, гарантом якої він є за посадою? 17. Це був період, коли співтовариство, як говорили, набуло нового дихання. 18. Ці економічні трансформації мають на меті подальші глибокі зміни політичного кругозору і статусу (відносно зовнішнього світу) відповідних держав і народів. 19. Він також не був богом макроекономіки.